

Vyjádření Nezávislé odborové organizace Ústavu pro studium totalitních režimů k lživým tvrzením bývalého člena Rady Ústavu a politika Michala Uhla

V diskuzním pořadu Pro a proti Českého rozhlasu Plus (13. ledna 2020) prohlásil bývalý člen Rady ÚSTR a politik Michal Uhl, že někteří lidé v ÚSTR vytahují z archivu informace, aby „vytvářeli skandály a kompro na politiky z minulosti“.

V této souvislosti zmínil kauzu Jiřího Dienstbiera staršího (za ČSSD), který byl v dubnu 2010 nařčen ze spolupráce s komunistickou vojenskou rozvědkou.

Na naléhání moderátora pořadu Tomáše Pavlíčka, aby Michal Uhl konkretizoval, jaké osoby má na mysli, jmenoval historika Petra Blažka a zmínil otevřený dopis, který jsme společně jako představitelé dvou odborových organizací (NOO ÚSTR a Odborová organizace vědeckých pracovníků ÚSTR) adresovali senátorkám a senátorům v červenci roku 2019 v souvislosti s volbou člena do Rady Ústavu pro studium totalitních režimů.

V tomto dopise jsme uvedli, že v červenci 2019 byl poslanci vybrán jako kandidát na tuto funkci František Bublan, který stál v letech 2001–2004 v čele civilní rozvědky (Úřad pro zahraniční styky a informace) a který byl v letech 2004–2006 ministrem vnitra za ČSSD a vysvětlili jsme, proč jeho výběr nepovažujeme za vhodný.

Mezi důvody jsme uvedli, že byl ze své funkce zodpovědný jednak za nesystematický způsob zpřístupňování archivních dokumentů Státní bezpečnosti badatelům. Nejvíce nám ovšem vadilo, že byl jedním ze signatářů, který podal k Ústavnímu soudu České republiky návrh na zrušení zákona č. 181/2007 Sb., na jehož základě vznikl Ústav pro studium totalitních režimů a Archiv bezpečnostních složek. Tedy, že kandiduje do instituce, kterou sám předtím usiloval zrušit. Doložili jsme, že obdobným způsobem se vyjadřoval také v médiích.

Na závěr dopisu jsme uvedli: „Hlavním důvodem, proč Vám připomínáme tyto skutečnosti v souvislosti s volbou do Rady ÚSTR, tedy nejsou politické názory jednoho z nominantů, ale důvodná obava z prosazování špatné politické kultury. Nepovažujeme za správné, aby byly do veřejných funkcí voleny osoby, které dlouhodobě deklarují odmítavý vztah k instituci, a aby poté zasedaly v placené funkci jako členové jejího nejvyššího vedení.“

Michal Uhl jako bývalý člen Rady ÚSTR a politik nejenže stigmatizuje a dehonestuje odborářský aktivismus, ale záměrně nerozlišuje mezi tím, zdali citovaný informační zdroj pochází před rokem 1989 nebo po roce 1989, stejně účelově nerozlišuje, zda se jedná o informace z veřejných zdrojů, nebo z Archivu bezpečnostních složek, kde jsou uloženy dokumenty bývalé komunistické tajné policie.

Svémi difamačními tvrzeními stírá také rozdíl mezi postojem, který vychází z občanské angažovanosti a profesního jednání v rámci odborové organizace, a mezi badatelskou nebo historicky odbornou aktivitou.

Za závažnější však považuji skutečnost, že Michal Uhl dal do souvislosti mediální nařčení ze spolupráce s komunistickou vojenskou rozvědkou Jiřího Dienstbiera staršího právě s historikem Petrem Blažkem.

Vedou mne k tomu dva důvody. Prvním je fakt, že v uvedeném období historik Petr Blažek v Ústavu pro studium totalitních režimů nepracoval, ale byl zaměstnancem Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Druhý důvod je skutečnost, že v pořadu ČT 24 dne 26. dubna 2010 historik Petr Blažek v souvislosti s touto kauzou naopak zpochybnil zveřejněné informace, tedy vystupoval zcela opačně, než Michal Uhl nyní tvrdí: „Na mě to dělá dojem, že je to hodně účelové.“

Na okraj dodám, že sám jsem tehdy jako zaměstnanec ÚSTR spolu s Neelou Winkelmann-Heyrovskou zveřejňoval informace o plagiátorských knihách tehdejšího ředitele ÚSTR historika Jiřího Pernese, na jejich základě byl 12. května 2010 odvolán (nejednalo se ani v tomto případě o informace získané v Archivu bezpečnostních složek, nýbrž o publikace běžně dostupné v univerzitních knihovnách).

Pokud Michal Uhl kritizuje aktivismus, je nutné připomenout, že to byl právě on, kdo přinesl do ÚSTR ideologický levicový aktivismus a otevřeně ho deklaroval nejen v médiích, ale také například při soudním sporu s bývalým ředitelem ÚSTR Danielem Hermanem. Podle vlastních slov přišel do ÚSTR s „historickou revizionistickou tezí“, prosadit, aby v Ústavu působili levicoví revizionističtí historici, neboť totalitní „interpretace českých dějin, jak ji přináší ÚSTR, není správná“.

V důsledku tohoto ideologického aktivizmu došlo k personálním čistkám, hromadnému propouštění a nucenému odchodu z různých důvodů nepohodlných zaměstnanců. Byli mezi nimi nejen historici a badatelé, ale také řada dalších osob, kteří zde pracovali na jiných pozicích. Mezi nimi byla propuštěna také bývalá ředitelka odboru ekonomiky a provozu ing. Jaroslava Rákosníková, která dlouhodobě kritizovala nezákonné jednání ve věci rekonstrukce sídla ÚSTR. V roce 2019 byl náměstkem Ondřejem Matějkou donucen Dr. Aviezer Tucker odstoupit z evaluační komise. Nakonec nebyla dávno slíbená velká evaluace výsledků doposud provedena.

Je příznačné, že Michal Uhl jako levicový politik nedodržel své sliby, které dal zástupcům odborových organizací, že nedojde k masovému propouštění zaměstnanců. Tento bývalý člen Rady Ústavu je rovněž spoluzodpovědný za stav, kdy v roce 2019 musela zasahovat v ÚSTR i Národní centrála proti organizovanému zločinu, protože předcházející Rada Ústavu, jejímž byl členem, umožnila současnému vedení fungovat bez kontroly.

Není náhodné, že Michal Uhl stigmatizuje, dehonestuje a pronáší difamační tvrzení na adresu historika Petra Blažka v situaci, kdy česká vláda projednává setrvání političky Heleny Válkové (ANO) v její funkci vládní zmocněnkyně pro lidská práva a to poté, kdy jmenovaný badatel zveřejnil informace o jejím článku z dob komunistického režimu, který napsala společně s komunistickým prokurátorem Josefem Urválkem.

Michal Uhl rozšiřuje výše zmiňované lži v intenci hájit zájmy politiků a politiky, a to v duchu normalizační ideologie, kterou určoval příslovečný „klid na práci“.